

SIFAT KETERBUKAAN ORANG MELAYU: SATU SOROTAN SEJARAH DI MALAYSIA

Ayu Nor Azilah Mohamad^{1, a}, Mohamed Ali Haniffa^{2, b}, Wayu Nor Asikin Mohamad^{3, c}

¹Jabatan Kenegaraan dan Pengajian Ketamadunan, Pusat Pengajian Teras,
Kolej Universiti Islam Antarabangsa, Selangor, Malaysia

²Jabatan Tamadun dan Falsafah, Pusat Pengajian Bahasa,
Tamadun dan Falsafah, Universiti Utara Malaysia, Sintok, Kedah, Malaysia

³Jabatan Pengajian Bahasa. Bahagian Pembangunan Usahawan dan Pengajian Bahasa.
Kolej Universiti Bestari. Setiu. Terengganu

^aayunorazilah@kuis.edu.my, ^bm.ali@uum.edu.my, ^cwayu@ucbestari.edu.my

Kata kunci: Sifat, keterbukaan, Melayu, Malaysia

Abstrak. Artikel ini membincangkan tentang sifat terbuka orang Melayu dalam pembinaan tamadun Melayu di Malaysia. Persoalan yang difokuskan ialah dengan melihat beberapa perkara yang menyerlahkan sifat terbuka orang Melayu. Antara interaksi awal dalam pembinaan hubungan masyarakat majmuk di Malaysia ialah berkaitan dengan pembentukan Perlembagaan Persekutuan Malaysia, kontrak sosial, Perkara 153, dan termasuk juga pengamalan agama masing-masing. Kupasan tentang perkara ini akan menggunakan kaedah kajian kepustakaan. Hasil kajian mendapati bahawa keterbukaan orang Melayu berjaya mewujudkan masyarakat majmuk, mengharmonikan hubungan antara pelbagai etnik dan mensejahterakan kehidupan seluruh rakyat Malaysia. Sejarah ini penting untuk diketahui dan dihargai oleh warganegara demi merancang pembangunan ekonomi serta menstabilkan politik Malaysia hari ini dan akan datang.

Pendahuluan

Apabila Tunku Abdul Rahman menjadi Yang Dipertua Baru bagi menggantikan Dato’ Onn Jaafar yang meletak jawatan, telah memberi jaminan kedudukan kaum lain di Tanah Melayu.

“Berkenaan dengan kaum-kaum lain yang ada dalam negeri ini, kita tidak akan melupakan bahagian mereka. Kaun-kaum yang berada di negeri ini bolehlah saya memberi jaminan bahawa bangsa Melayu ini bukanlah bangsa yang tamak. Sejarah telah membuktikan bahawa kaum-kaum yang berada di Malaya hari ini lebih kaya daripada orang Melayu. Kekayaan mereka ini berpunca daripada orang Melayu yang tidak tamak. Orang bukan Melayu berjaya menjalankan perniagaannya di kampung Melayu, malah mengalahkan peniaga Melayu. Sejarah telah membuktikan bahawa orang Melayu berjiran dengan orang bukan Melayu lebih daripada dua ratus tahun yang lalu. Kita duduk bersama-sama dan berjiran dengan pelbagai kaum di negeri ini. Kita beri kepada mereka apa yang ada kepada kita dengan tidak menunjukkan perasaan cemburu ataupun dengki...(Abd. Manaf Haji Ahmad, 2009:114).

Sejarah pemajmukan di Malaysia

Masyarakat majmuk telah wujud di Malaysia semenjak zaman kerajaan Kesultanan Melayu Melaka apabila berlaku aktiviti perdagangan. Perdagangan mengakibatkan munculnya penempatan-penempatan asing. Para pedagang berulang-alik di antara penempatan di Kepulauan Melayu dengan tempat asal masing-masing. Namun, ada juga yang menetap dan mendirikan rumah tangga dengan wanita tempatan. Kuasa penjajah seperti Portugis, Belanda dan British tidak pernah menyekat kemasukan para imigran asing ini. Malahan, penjajah British menggalakkan kemasukan imigran asing terutama dari Negara China dan India ke Tanah Melayu untuk mengerjakan kepentingan di sektor perlombongan dan perladangan. Kemasukan para imigran asing membawa satu dimensi baharu dalam proses pembentukan masyarakat majmuk di Malaysia (Ruslan Zainuddin, 2005:41).

Walaupun masyarakat Cina dan India telah lama menjadi sebahagian daripada persekitaran sosial dan budaya Semenanjung Tanah Melayu, namun apabila dasar pentadbiran British menggalakkan kemasukan imigran dari China dan India secara besar-besaran pada awal abad ke-19, maka barulah berlaku perubahan dramatik dalam ciri masyarakat Tanah Melayu. Orang Melayu sangat terkejut dengan hasil bancian pada tahun 1931 yang menunjukkan bahawa buat kali pertama, bilangan imigran mengatasi jumlah orang Melayu. Pada tahun 1835, orang Melayu berjumlah 85.9 peratus dan orang Cina hanya 7.7 peratus. Akan tetapi pada 1931, bilangan orang Melayu telah berkurang kepada 49.2 peratus manakala orang Cina meningkat kepada 33.9 peratus. Bancian ini dikeluarkan dalam suasana zaman kemelesetan tahun 1929-1931 yang turut menjejaskan Tanah Melayu. Angka ini menimbulkan rasa panik dalam kalangan golongan intelek Melayu yang

mencetuskan kebangkitan nasionalisme Melayu. Ini menjelaskan bahawa peranan banci yang membangkitkan semangat nasionalisme dan gerakan antipenjajah di tanah jajahan (Shamsul Amri Baharuddin, 2017:34).

Dari segi sejarah, imigran Cina dan India terutamanya lelaki muda dibawa masuk ke Tanah Melayu untuk melaksanakan fungsi ekonomi yang tertentu. Orang Melayu enggan melakukan kerja buruh sebaliknya terus setia dengan pertanian sara hidup. Tidak seperti orang Melayu, dominasi dan kawalan sosial British terhadap komuniti imigran telah dilaksanakan melalui hubungan majikan-pekerja. Walaupun terdapat bukti yang menunjukkan berlakunya amalan eksploitasi melampau dalam kalangan kuli Cina dan India, namun penentangan terhadap perhubungan ini adalah minimum. Ini disebabkan oleh sifat dasar pengambilan dan amalan pekerjaan yang menekankan kriteria tertentu dan sistem nilai, yang menggalakkan hubungan kebergantungan antara majikan dengan pekerja. Pelaksanaan sistem *Kangany* dalam pengambilan buruh India dan perwujudan jawatan *Kapitan Cina* untuk memantau pekerja Cina dalam industri perlombongan bijih timah merupakan dua pendekatan utama yang diguna pakai oleh British bagi menjamin kepatuhan dan mencegah penentangan dalam kalangan imigran (Mohamed Mustafa Ishak,2014:57).

Tuntutan Politik dan Perikatan

Seawal tahun 1920-an, beberapa orang Cina terutama orang Peranakan Cina mendakwa bahawa seperti orang Melayu, mereka tidak boleh dipisahkan dengan negara ini. Dengan itu, mereka juga mendapat hak politik. Akan tetapi orang Melayu tidak mengiktiraf istilah tersebut dan menganggap orang bukan Melayu sebagai orang asing yang tidak mempunyai hak di negeri-negeri Melayu. Contohnya, Rahim Kajai selaku penyokong kuat bangsa Melayu sebagai masyarakat yang dibayangkan politik telah memanggil Pesuruhjaya Tinggi British pada akhir tahun 1920-an untuk menghalang bangsa asing (orang asing atau imigran) daripada menuntut hak dalam negara. British berperanan sebagai pengaman dan penimbang rasa berusaha untuk mengelakkan konfrontasi politik terbuka.

Buat kali pertama dalam perkembangan nasionalisme Melayu, orang Melayu bersatu apabila semua pertubuhan Melayu berasaskan negeri telah dibawa bersama di bawah panji-panji UMNO untuk menentang Malayan Union. Slogan *Tanah Melayu untuk orang Melayu* dan *Hidup Malaya* adalah antara ungkapan penarik yang popular untuk menyeru orang Melayu supaya bersatu sebagai satu bangsa dalam menentang gagasan Malayan Union. Penubuhan UMNO di dalam premis Istana Sultan Johor pada 11 Mei 1946 untuk menentang Malayan Union merupakan satu keunikan hubungan UMNO dengan kerajaan. UMNO terus mengukuhkan pengaruh politik dan ketuanan dalam komuniti Melayu serta bersiap sedia untuk menuntut konsesi politik yang lebih serius dengan membawa kepada kemerdekaan sepenuhnya Tanah Melayu. Ini mungkin boleh berlaku kerana agenda langsung UMNO telah berjaya dicapai iaitu maruah kerajaan telah diinstitusikan semula dan kedudukan Bangsa Melayu diperkukuh seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu (Mohamed Mustafa Ishak,2014:59).

British lebih cenderung ke arah menjadikan Tanah Melayu sebuah negara majmuk berdasarkan dua alasan yang jelas. Pertama, konflik bersenjata yang berterusan dengan komunis yang kebanyakannya bercirikan Cina. Kedua, wujud kebilangan besar imigran yang telah bersedia untuk menetap di Tanah Melayu. Dengan menafikan tempat yang sah bagi masyarakat imigran di Tanah Melayu selepas merdeka hanya memberikan kelebihan kepada komunis yang telah bertapak di China dan Korea Utara. Oleh itu, UMNO terpaksa membuat beberapa kompromi asas untuk menampung konsep negara majmuk seperti yang dibayangkan oleh British, jika ingin berperanan lebih besar menjelang dan selepas kemerdekaan Tanah Melayu. Pihak British telah menunjukkan bahawa kemerdekaan hanya akan diberi apabila UMNO bersedia untuk menerima hakikat politik masyarakat majmuk dan bekerjasama dengan orang bukan Melayu dalam mentadbir Tanah Melayu (Mohamed Mustafa Ishak,2014:140-145).

Kemenangan besar Perikatan dalam pilihan raya perbandaran Kuala Lumpur pada Februari 1952 telah menyedarkan kaum bukan Melayu khasnya MCA. Berdasarkan semangat persefahaman pemimpin-pemimpin UMNO dan MCA di Kuala Lumpur, satu pakatan kerjasama antara kedua-dua parti politik terbesar telah diadakan dengan nama Perikatan. Pada akhir tahun 1954, *Malayan Indian Congress* (MIC) telah menyatakan hasrat hendak menyertai Perikatan. Penyertaan MIC dalam Perikatan dialu-alukan kerana telah berjaya menyatukan tiga keturunan besar iaitu Melayu, Cina dan India dalam satu gabungan. Tiap-tiap kaum boleh menyuarakan kepentingan masing-masing melalui Perikatan yang bertindak sebagai penyalaras. Tujuannya ialah untuk bekerjasama dalam pilihan raya dan tuntutan kemerdekaan (Abd Manaf Haji Ahmad:2009:192).

Pejabat Tanah Jajahan British berpuas hati kerana bangsa Melayu yang diwakili oleh UMNO sanggup bekerjasama dengan bukan Melayu dalam Perikatan. Kerjasama ini dibuktikan melalui persetujuan bersama bangsa Melayu dan bukan Melayu dengan mengemukakan manifesto dalam pilihan raya 1955 atas satu nama iaitu Perikatan. Menifesto tunggal ini telah berjanji hendak melaksanakan perkara-perkara berikut jika Perikatan menang dalam pilihan raya 1955:

- i) Menuntut kemerdekaan daripada British secara aman.
- ii) Mengekalkan hak istimewa orang Melayu.

- iii) Memberi kerakyatan kepada bukan Melayu mengikut konsep *jus soli*

UMNO, MCA dan MIC telah mengukuhkan kerjasama dalam Perikatan sehingga bersetuju menyampaikan memorandum tunggal secara bersama kepada Suruhanjaya Reid. UMNO, MCA dan MIC telah bersetuju dalam memorandum itu mengenai perkara-perkara berikut:

- i) Kerakyatan berasaskan prinsip *jus soli* seperti mana yang dituntut oleh MCA.
- ii) Mengekalkan hak istimewa orang Melayu.
- iii) Kedudukan bahasa, kebudayaan dan agama.

Inilah asas sosial kontrak yang dipersetujui oleh pemimpin Malaysia yang berjaya melahirkan Malaya Merdeka. Ini menggambarkan bahawa orang Melayu dalam UMNO sanggup berkorban dan melupakan kepentingan mereka dalam politik sehingga sanggup melepaskan beberapa kawasan pilihan raya yang sepatutnya ditandingi oleh mereka tetapi telah diberi dengan sukarela kepada rakan kongsi politik mereka dalam parti MCA atau kepada MIC. Malah yang lebih besar sekali ialah pengorbanan bangsa Melayu melonggarkan syarat kerakyatan berasaskan *jus soli* yang dibangkang selama ini. (Abd Manaf Haji Ahmad:2009:vii).

Kewarganegaraan

Dalam laporan Macdonald kepada Setiausaha Negara bagi Tanah Jajahan, CLC bersetuju sebulat suara bahawa ‘orang Melayu mempunyai kedudukan yang istimewa dalam Persekutuan disebabkan hakikat bahawa selama berabad-abad Malaya telah menjadi satu-satunya tempat tinggal mereka dan bahawa negara ini termasuklah sembilan negeri Melayu yang mempunyai pemerintah dalam hubungan Perjanjian dengan raja, pemerintah dan negara juga diiktiraf pada peringkat antarabangsa. *Communities Liaison Committee* (CLC) ditubuhkan pada 1949 dengan membawa agenda penting iaitu berkaitan dengan projek yang memerlukan tolak ansur daripada semua kumulan etnik. Ini melibatkan kesediaan untuk mentaktifkan semula kewarganegaraan persekutuan sebagai satu cara untuk membuka kewarganegaraan itu kepada lebih ramai orang bukan Melayu yang jelas “berfikiran Malaya.” Oleh itu perluasan kewarganegaraan persekutuan ini boleh membuka pintu untuk pembentukan kewarganegaraan “nasional” Tanah Melayu merdeka yang ditetapkan secara umum. Laporan seterusnya:

‘Dipersetujui sebulat suara bahawa matlamat dalam Persekutuan Tanah Melayu ialah penubuhan kerajaan sendiri yang mempunyai status kedaulatan, dan kerakyatan perlu diwujudkan untuk semua rakyat yang layak tanpa mengira ras ... Jawatankuasa bersetuju bahawa kedudukan istimewa orang Melayu ini dilindungi, yang tujuannya ialah untuk memastikan bahawa mereka tidak dikuasai dari segi politik di negara mereka, dan bahawa seiring dengan masa yang berjalan mereka juga mengambil bahagian yang semakin penting dalam kehidupan ekonomi negara. Persetujuan daripada pemimpin Cina dan bukan Melayu yang lain terhadap prinsip ini adalah berharga. Tertakluk kepada yang ini, yang tidak dianggap termasuk dalam konflik dengan prinsip yang kini diucapkan, telah dipersetujui bahawa semua rakyat Persekutuan yang menjadi warganegara dalam masa terdekat harus menikmati taraf, keistimewaan dan peluang yang sama di dalam Persekutuan tanpa mengira ras. Persetujuan daripada pemimpin-pemimpin Melayu dalam Jawatankuasa ini penting dan meninggalkan kesan yang sangat baik kepada kawan mereka yang bukan Melayu. Maklumat yang boleh diperoleh daripada keputusan yang dicapai oleh elit pelbagai etnik semasa perbincangan CLC adalah bahawa orang Melayu bersedia untuk menerima orang bukan Melayu sebagai warganegara yang sama dengan diri mereka sendiri dengan syarat orang bukan Melayu pula bersetuju untuk menerima orang Melayu sebagai pemilik sah Tanah Melayu dan oleh itu akan diberi hak istimewa untuk melindungi dan memperbaiki taraf kedudukan sosioekonomi mereka (Mohamed Mustafa Ishak,2014:71).

Suruhanjaya Reid menerima sebanyak 131 memorandum daripada pelbagai pihak dan organisasi, namun hanya memorandum daripada parti Perikatan yang memberi impak besar kepada penggubalan draf akhir perlembagaan kemerdekaan yang dicadangkan. Dalam laporan Suruhanjaya Reid telah membahagikan formula untuk pemberian kewarganegaraan di Tanah Melayu yang merdeka kepada empat kategori:

- i) mereka yang sudah memiliki hak kewarganegaraan;
- ii) mereka yang lahir di Persekutuan pada atau selepas Hari Merdeka;
- iii) mereka yang dilahirkan di Persekutuan sebelum Hari Merdeka dan bermastautin di sana pada Hari Mereka; dan
- iv) mereka yang bermastautin di Persekutuan pada Hari Merdeka tetapi tidak dilahirkan di sana.

Pembahagian ini membayangkan bahawa Suruhanjaya itu tidak bersedia untuk mengesyorkan prinsip *jus soli* yang mempunyai kesan retrospektif, seperti yang dituntut oleh beberapa golongan bukan Melayu (Mohamed Mustafa Ishak,2014:73).

Perkara 153 Perlembagaan Persekutuan Malaysia

Kaum Cina dan India dalam MCA dan MIC menerima hakikat sejarah negara ini dan bersedia secara sukarela, menerima dan memperakui hak keistimewaan orang Melayu semenjak turun temurun dan turut memperakui agama Islam sebagai agama rasmi negara ini. Sememangnya Perkara 153 dan soal kewarganegaraan menjadi mercu tanda kepada kewujudan negara Malaysia sekarang ini. Setiap bangsa ada negaranya sendiri. Orang Cina ada negaranya di Tanah Besar China manakala orang India ada negaranya iaitu India. Keturunan Cina dan India yang lahir di negara ini dan menumpukan taat setia yang tidak berbelah bahagi, mempunyai hak menjadi rakyat negara ini dan menikmatinya sebagai bangsa Malaysia. Bagi memastikan masyarakat bumiputera mendapat akses kepada semua sektor ekonomi dan memperoleh bahagian yang lebih saksama daripada kekayaan negara, peruntukan Perlembagaan Persekutuan telah diperluaskan kepada pelbagai dasar kerajaan (Mohamed Mustafa Ishak, 2014:106).

Kedudukan istimewa orang Melayu adalah unsur tradisi yang keempat. Perkara 153 memberikan tanggungjawab yang berat kepada Yang di-Pertuan Agong untuk memelihara kedudukan istimewa orang Melayu dan bumiputera negeri Sabah dan Sarawak serta kepentingan sah kaum-kaum lain. Dalam perjanjian-perjanjian awal antara raja-raja Melayu dengan kerajaan British, peruntukan untuk mengutamakan penduduk berbangsa Melayu tidak diperlukan kerana negara ini adalah sebuah negara Melayu dan tiada siapa pun pada masa itu menyoal akan hak serta kedudukan istimewa dinikmati oleh orang Melayu. Akan tetapi akibat beberapa perjanjian dengan kerajaan British iaitu raja-raja Melayu dikehendaki menurut nasihat British dalam semua hal-ehwal kecuali adat istiadat Melayu dan agama Islam, hak dan kedudukan istimewa orang Melayu sedikit demi sedikit disedari telah dihakis. Pembukaan lombong-lombong bijih dan ladang getah serta dasar ‘pintu terbuka’ imigresen pada awal abad ini menyebabkan orang-orang Melayu terdampar di kampung-kampung mereka. Dari segi ekonomi dan pendidikan, mereka tidak dapat bersaing dengan kaum pendatang yang masuk ke negeri ini untuk bekerja di lombong-lombong dan ladang getah.

Selepas perang, kerajaan British merasakan mereka bertanggungjawab ke atas kaum pendatang yang menetap di negara ini. Mereka menganggap sistem pemerintahan sebelum perang tidak lagi sesuai dan dengan demikian mereka mula melangkah ke arah memudahkan dan memperbaharui sistem tersebut. Dalam mencapai matlamat dasar inilah Perlembagaan Malayan Union diperbuat pada 27 Mac 1946 dan berkuatkuasakan pada 1 April 1946. Di bawah perlembagaan ini bukan sahaja tidak disebut akan hak dan keistimewaan orang Melayu, akan tetapi apa jua kuasa, keistimewaan dan kedudukan yang dimiliki oleh raja-raja Melayu semuanya dikurangkan kepada hanya untuk maksud formaliti dan dalam perkara yang kecil-kecil sahaja (Ruslan Zainuddin, 2010:221). Ini disebabkan kuasa mentadbir negara telah diambil alih oleh seorang gabenor British yang dibantu oleh Majlis Mesyuarat Kerja Kerajaan dan Majlis Perundangan. Namun, Malayan Union telah diganti dengan Persekutuan Tanah Melayu 1948, Pesuruhjaya Tinggi Persekutuan bertanggungjawab melindungi kedudukan istimewa orang Melayu dan kepentingan sah kaum-kaum lain. Apabila negara mencapai kemerdekaan 1957, tanggungjawab Pesuruhjaya Tinggi Persekutuan dipindahkan ke bahu Yang di-Pertuan Agong dan apabila Sabah dan Sarawak memasuki Persekutuan pada tahun 1963, kedudukan istimewa bumiputera kedua-dua negeri itu diiktiraf sebagai sebahagian daripada tanggungjawab Yang di-Pertuan Agong di bawah perkara 153. Perkara 153 berkaitan kuota dalam beberapa lapangan yang berikut;

- i) jawatan dalam perkhidmatan awam Persekutuan;
- ii) pemberian biasiswa, derma siswa dan bantuan pendidikan serta latihan yang diberikan oleh Kerajaan Persekutuan; dan
- iii) pengeluaran permit dan lesen yang dikehendaki oleh undang-undang untuk sesuatu perniagaan atau perusahaan (Tun Mohd. Salleh Abas,2006:53-54).

Perlembagaan Persekutuan Malaysia

Dari segi dokumen, Perlembagaan merujuk kepada Perlembagaan Persekutuan dan perlembagaan-perlembagaan negeri di Malaysia. Sejarah perlembagaan perlu dipaparkan untuk menelaah semangat dan tujuan sesuatu peruntukan itu (Abdul Aziz Bari, 200:12). Ini bermula dengan memorandum Perikatan yang telah diserahkan kepada Suruhanjaya Reid oleh satu rombongan Perikatan yang terdiri daripada Datuk Abdul Razak, Encik Mohammad Khir Johari, V.T. Sambanthan, Bong Pang Hwa, Ng Ek Tiong dan Ramanathan yang diketuai oleh Tunku Abdul Rahman pada 27 September 1956. Menurut Suruhanjaya Reid bahawa memorandum yang diterima daripada Perikatan itu sebagai satu memorandum yang berpatutan dan terbaik kerana gambaran yang jelas sebagai mewakili tiga kaum terbesar di negeri ini melalui parti Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), Persatuan Cina Malaya (MCA) dan *Malayan Indian Congress* (MIC). Memorandum itu pula digubal melalui penyelidikan yang sangat teliti oleh pakar undang-undang.

Memorandum Perikatan ini membuktikan bahawa semua bangsa dan kaum yang terdiri daripada Melayu, Cina dan India yang tercantum dalam Perikatan itu telah bersetuju mengenai semua perkara berikut. Jika disemak semula perlembagaan Malaysia yang ada sekarang, dapat dilihat keseluruhan kandungan memorandum Perikatan dimasukkan ke dalam Perlembagaan Persekutuan yang ada sekarang. Tidak ada sebab bagi mana-mana pihak untuk mempertikaikannya

sekarang kerana telah dipersetujui bersama oleh UMNO yang mewakili Melayu, MCA yang mewakili Cina, dan MIC yang mewakili kaum India. Inilah yang dikatakan kontrak sosial atau kontrak politik di Malaya yang berjaya melahirkan bangsa Malaysia yang berjaya dan cemerlang di kaca mata dunia ketiga, malah negara-negara maju turut mengiktirafnya. Memorandum ini membuktikan kesungguhan Perikatan dan kemudian Barisan Nasional untuk mentadbir negara ini dengan adil dan saksama. Tidak ada mana-mana parti politik lain yang mengemukakan memorandum yang lengkap seumpama ini.

Penyata dan syor perlembagaan itu telah dirujuk kepada sebuah badan yang mewakili Raja-raja Melayu, kerajaan Perikatan dan kerajaan British untuk dikaji, dipinda dan kemudiannya dihantar ke London untuk persetujuan kerajaan British. Suruhanjaya itu mengesyorkan satu Perlembagaan Persekutuan bagi seluruh negeri sebagai sebuah negara yang berpemerintahan sendiri di dalam lingkungan Komanwel berdasarkan demokrasi berparlimen. Penyata itu telah menunjukkan banyak perkara telah diambil daripada cadangan-cadangan Perikatan dengan beberapa pindaan dan setengah cadangan daripada Majlis Mesyuarat Raja-raja termasuk hasil pertimbangan suruhanjaya itu sendiri (Abd. Manaf Haji Ahmad, 2009:286).

Perlembagaan Persekutuan Tanah Melayu 1957 dikuatkuasakan sehingga ke hari ini dengan beberapa pindaan telah dilakukan. Contoh pindaan yang telah dibuat ialah Akta Malaysia yang diluluskan dalam tahun 1963 meminda Perkara 1 (1) dan (2) untuk kemasukan Sabah, Sarawak dan Singapura serta menukarkan nama Persekutuan Tanah Melayu kepada Persekutuan Malaysia (Mardiana Nordin & Hasnah Hussiin, 2014:249).

Kesimpulan

Sejarah telah membuktikan bahawa sikap keterbukaan orang Melayu dalam menerima kedatangan orang luar ke Tanah Melayu sama ada meraikan kedatangan pihak penjajah atau pun kemasukan orang Cina dan India yang dikelompokkan sebagai golongan bukan Melayu. Biarpun hakikat kedatangan mereka itu bermatlamatkan ekonomi semata-mata tetapi akhirnya mereka turut menekad untuk menjadi warganegara Malaysia. Untuk itu, orang Melayu telah memberikan taraf kewarganegaraan yang sama kepada golongan bukan Melayu dan kedudukan mereka juga diiktiraf oleh Perlembagaan Persekutuan Malaysia. Malah, golongan bukan Melayu diberi peluang untuk terus mengekalkan dan mengamalkan budaya, adat resam, bahasa dan agama yang dibawa bersama-sama ketika penghijrahan ke Tanah Melayu dahulu. Contohnya, dalam Perlembagaan Persekutuan Malaysia telah menyatakan bahawa Perkara 3 (1), berkenaan kedudukan agama Islam sebagai agama rasmi di Persekutuan tetapi Perlembagaan turut memberi kebebasan kepada semua individu untuk mengamalkan agamanya sendiri dengan cara aman dan harmoni di mana-mana bahagian Persekutuan. Ini jelas menunjukkan bahawa sikap penerimaan orang Melayu dengan orang bukan Melayu telah mewujudkan masyarakat majmuk yang hormoni sehingga ke hari ini.

Rujukan

Abd. Manaf Haji Ahmad. 2009. *Kontrak Sosial*. Kuala Lumpur:Utusan Publications & Distributors Sdn. Bhd.

Abdul Aziz Bari. 2008. *Perlembagaan Malaysia:Asas-asas dan Masalah*. Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.

Mardiana Nordin & Hasnah. 2014. *Pengajian Malaysia Edisi Kelima*. Oxford Fajar Sdn. Bhd:Selangor.

Mohamed Mustafa Ishak. 2014. *Politik Bangsa Malaysia:Pembinaan Bangsa dalam Masyarakat Pelbagai Etnik*. Kuala Lumpur:ITBM & UUM Press.

Ruslan Zainuddin, Mahadee Ismail & Zaini Othman. 2005. *Kenegaraan Malaysia*. Selangor:Fajar Bakti Sdn. Bhd.

Ruslan Zainuddin (editor), Mohd. Mahadee Ismail & Zaini Othman. 2010. *Kenegaraan Malaysia Edisi Kedua*. Selangor:Oxford Fajar Sdn. Bhd.

Shamsul Amri Baharuddin. 2017. *Modul Hubungan Etnik Edisi Kedua*. Bangi:Universiti Kebangsaan Malaysia.

Tun Mohd. Salleh Abas (dikemaskini oleh) Haji Salleh Buang. 2006. *Prinsip Perlembagaan & Pemerintahan di Malaysia*. Kuala Lumpur:Dewan Bahasa dan Pustaka.